

ΕΚΚΛΗΣΙΑ

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΤΟΣ ΙΓ'

ΣΑΒΒΑΤΟΝ 2 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 1935

ΑΡΙΘ. 44

Η ΜΟΝΗ ΔΥΝΑΜΙΣ

Εἰς τὴν ὅλην περιπλοκὴν, τὴν ὁποῖαν ἐδημιούργησεν ἡ ἐπίθεσις ἑνὸς πανόπλου ἰσχυροῦ μέλους τῆς Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν κατ' ἄλλου μέλους τῆς σχεδὸν ἀόπλου καί, ἐπομένως, ἀπείρως ἀσθενεστέρου, ἐξέχει τὸ γεγονός τῆς ὑπὸ ὀλοκλήρου σχεδὸν τοῦ διεθνoῦς τούτου ὀργανισμοῦ ὁμοφώνου ἀποδοκιμασίας τῆς ἰταλικῆς ἐπιδρομῆς, ὡς κατὰ παράβασιν τοῦ καὶ ὑπὸ τῆς Ἰταλίας ὑπογραφέντος Καταστατικοῦ τῆς Κ.τ.Ε. ἐπιχειρηθείσης. Ἡ καταδίκη αὕτη τῆς παλινωδίας, ἐμφανίζουσα ἠνωμένον τὸ παγκόσμιον μέτωπον καὶ ὑψομένη ὡς οἰκουμενικὸς ἀποτροπιασμὸς ἀπέναντι τῆς παραβάσεως μιᾶς θεμελιώδους ἠθικῆς ἀρχῆς, ἣτις ἀποτελεῖ αὐτὴν τὴν βᾶσιν καὶ τὸν λόγον τῆς ὑποστάσεως τῆς Κ.τ.Ε., ἀποτελεῖ τὴν μεγάλην σημασίαν τοῦ ὀργανισμοῦ τούτου, διότι ἐρμηγεύει τὸ κοινὸν πανανθρώπινον αἴσθημα καὶ ἐκφράζει τὴν παγκόσμιον γνώμην.

Ἦδη τὸ διεθνὲς τοῦτο σῶμα, ἐφ' ὅσον τὰ μέχρι τοῦδε διαβήματά του πρὸς κατάπαυσιν τοῦ πολέμου δὲν ἐτελεσφόρησαν, εὐρίσκειται εἰς τὴν δυσάρεστον ἀνάγκην νὰ ἐπιβάλλῃ κυρώσεις καὶ ὑλικῆς φύσεως κατὰ τοῦ παραβάτου τοῦ καταστατικοῦ τῆς Κ. τ. Ε., ἵνα οὗτος ἐξαναγκασθῇ διὰ τῆς βίας εἰς ὑποχώρησιν. Τὸ γεγονός δὲ ὅμως ὅτι, ὡς προκύπτει ἐκ τῶν ἐν τῷ παγκοσμίῳ τύπῳ κρίσεων, καὶ τοῦτο τὸ μέτρον δὲν φαίνεται μέλλον νὰ παραγάγῃ ἀποτελέσματα ἄμεσα, μαρτυρεῖ ὅτι τὰ κοσμικὰ μέσα, τὰ μέσα τὰ ὑλικά, δὲν τελεσφοροῦν ἐν τῷ κόσμῳ καθ' οἷον τρόπον προσδοκᾷ ἡ τόσον διψῶσα τὴν εἰρήνην ἀνθρώπινη συνειδήσις. Ἡ μόνη δύναμις, ἡ ὁποία δύναται νὰ πραγματοποιήσῃ καὶ διατηρήσῃ τὴν εἰρήνην ἐν τῷ κόσμῳ, εἶνε, ὡς ὀρθῶς ἐτόνισεν ἐν τῷ τελευταίῳ ἀγγλικῷ ἐκκλησιαστικῷ συνεδρίῳ ὁ ἄγγλος Πρωθυεράρχης, ἡ δύναμις ἡ πνευματικῆ.

Ἡ πνευματικὴ ὅμως δύναμις ἀνάγκη νὰ

ἐμφανισθῇ ὡς κοινόν, παγκόσμιον, παγχοιστιανικὸν μέτωπον. Τοιοῦτο μέτωπον ἤδη ἀπὸ τινων ἐτῶν συγκροτοῦν διάφοροι διεθνεῖς χριστιανικαὶ ὀργανώσεις, ἔργον ἔχουσαι τὴν ἀμοιβαίαν μεταξὺ τῶν δισταμένων ἀνθρώπινων ὁμάδων συνεννόησιν καὶ φιλίαν ἐν πνεύματι ἀγάπης καὶ καλῆς θελήσεως, κατ' ἔτος δὲ διοργανοῦνται πολλαπλαῖ συναντήσεις ἐπιφανῶν χριστιανῶν καὶ μεγάλαί πάντοτε καταβάλλονται προσπάθειαι καὶ κόποι πολλοὶ πρὸς συγκρότησιν μετώπου κοινοῦ κατὰ τῆς χωρίζουσας τοὺς λαοὺς ἔχθρας καὶ δυσπιστίας. Ἄλλ', ὡς εἶνε εὐνόητον, ἐκεῖνος, ὅστις κατέχει τὸ μυστικὸν τῆς πνευματικῆς δυνάμεως, τὴν κλεῖδα τοῦ ὅλου κολοσσιαίου προβλήματος τῆς διατηρήσεως τῆς εἰρήνης ἐν τῇ ἀνθρωπότητι, εἶνε ὁ ἱερεὺς, εἶνε ἡ Ἐκκλησία ὡς ἐκφραστὴς τῆς παγχοιστιανικῆς συνειδήσεως, τῆς βουλής καὶ ἐντολῆς τοῦ Χριστοῦ. Ὅπου οἱ πολιτικοὶ χωροῦν μὲ βῆμα σημειωτόν, ἢ καὶ ναυαγοῦν, ἐκεῖ ἀνάγκη νὰ κινητοποιηθῇ παγκοσμίως τὸ ὄργανον τῆς μόνης τελεσφόρου δυνάμεως, τῆς πνευματικῆς. Ἄλλ' εἶνε γνωστὸν ὅτι ἡ χριστιανωσύνη εἶνε διηρημένη, ἐμφανιζομένη οὐχὶ ὡς μία οἰκουμενικὴ Ἐκκλησία, ἀλλ' ὡς ἐπὶ μέρους ἐκκλησίαι μὲ βάσεις ἰδίας, μὲ ἴδια δόγματα καὶ ἰδίας ἀντιλήψεις. Ὅντως αὕτη εἶνε ἡ λυπηρὰ πραγματικότης· ἀλλ' ἡ διαίρεσις αὕτη, ὅσονδήποτε λυπηρὰ καὶ ἀνεπιθύμητος, δὲν συνεπάγεται διαφωνίαν ὡς πρὸς τὸν σκοπὸν, δὲν εἶνε διαίρεσις σκοπῶν, δὲν ἐμφαίνει ἐπὶ μέρους τάσεις πρὸς διάφορα τέλη, ὡς πρὸς τὸ ἐπασχολοῦν τὰς γραμμάς ταύτας θέμα, ἀλλὰ παρουσιάζεται ὡς ἀπουσία κοινοῦ σχεδίου, ὡς κώλυμα διοργανώσεως μετώπου κοινοῦ, ὡς ἔλλειψις συντονισμοῦ τῆς κοινῆς χριστιανικῆς συνειδήσεως πρὸς ἀντίδρασιν κατὰ τοῦ κακοῦ, πρὸς ἐπίτευξιν τοῦ κοινοῦ σκοποῦ, τῆς ἐμπεδώσεως τῆς εἰρήνης μεταξὺ τῶν λαῶν. Δια-

καὶς ἡμῶν πόθος εἶναι ὅπως ὅσον τὸ δυνατόν ταχύτερον ἐπιτευχθῆ ἢ δογματικῆ τῶν διαφόρων Ἐκκλησιῶν καὶ χριστιανικῶν κλάδων ἔνωσις· ἀλλ' ἢ κοινότης καὶ τὸ ἐνιαῖον τοῦ σκοποῦ πασῶν τῶν χριστιανικῶν κοινοτήτων καθιστᾷ καὶ πρὸ τῆς πραγματοποιήσεως τῆς δογματικῆς καὶ μυστηριακῆς κοινωνίας ἐπιτευκτὸν τὸ οἰκοιμενικὸν χριστιανικὸν μέτωπον καὶ κατορθωτὴν τὴν παγχριστιανικὴν κίνησιν, ἢ ἠθικὴ πίσις τῆς ὁποίας θὰ ἀποτελέσῃ τὴν μόνην τελεσφόρον πρὸς ἐμπέδωσιν τῆς εἰρήνης δύναμιν, τὴν δύναμιν τὴν πνευματικὴν.

ΕΓΓΡΑΦΟΝ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ

Περὶ ἀπολεσθέντων τίτλων σπουδῶν.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΠΑΙΔΕΙΑΣ
Σ.Κ.

Ἄρθ. 71878 Ἐν Ἀθήναις τῇ 19 Ὀκτωβρίου 1935

Πρὸς τὴν Ἱερὰν Σύνοδον τῆς Ἐκκλησίας
τῆς Ἑλλάδος.

Ἀπαντῶντες εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 2220]1-10-35 ὑμέτερον ἔγγραφον ἔχομεν τὴν τιμὴν νὰ γνωρίσωμεν ὑμῖν, ὅτι ἐνορκος βεβαίως δύο μαρτύρων ἐνώπιον Ἐπιθροδικείου ἐν οὐδεμιᾷ περιπτώσει δύναται νὰ ἰσχύσῃ ὡς ἀποδεικτικὸς τίτλος σπουδῶν ἐν Σχολείοις τῆς Μέσης ἢ Δημοτικῆς Ἐκπαιδεύσεως. Εἰς περιπτώσεις ἀπωλείας τῶν παρὰ τῶν Σχολείων ἐκδοθέντων καὶ χορηγηθέντων τίτλων σπουδῶν τὰ Σχολεῖα δύνανται νὰ ἐκδώσῃ πιστοποιητικὰ ἀποδεικτικὰ σπουδῶν ἐμφαίνοντα τὴν τελευταίαν μαθητικὴν κατάστασιν τοῦ αἰτουῦντος. Διὰ τὰς περιπτώσεις καθ' ἃς εἶναι ἀνέφικτος ἢ ἔκδοσις τοιούτων πιστοποιητικῶν, λόγῳ καταστροφῆς τῶν Ἀρχείων τῶν οἰκείων Σχολείων, συνεπείᾳ πυρκαϊᾶς ἢ ἄλλης αἰτίας, ἐκδίδεται σχετικὴ δικαστικὴ πράξις ἔχουσα πλήρη ἰσχύν ἀποδεικτικῶν τίτλων σπουδῶν, κατὰ τὰς διατυπώσεις καὶ τὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου 5379 (Ἐφημ. Κυβ. 111—1932).

Ὁ νόμος 5379 δὲν ἐφαρμόζεται προκειμένου περὶ ἀπολεσθέντων τίτλων σπουδῶν ἐκδοθέντων παρὰ Σχολείων τοῦ ἐξωτερικοῦ, ἀλλὰ προκειμένου περὶ προσφύγων τῆς Μ. Ἀσίας σειρὰ νομοθετικῶν μέτρων, ἅτινα ἰσχύσαν μέχρι τοῦ ἔτους 1927, παρέσχον πᾶσαν εὐκολίαν ὅπως οἱ οὕτω στερηθέντες τῶν τίτλων τῶν σπουδῶν ἐποστῶσιν ἐξετάσεις ἐν τοῖς παρ' ἡμῖν Σχολείοις μέσης ἢ δημοτικῆς ἐκπαιδεύσεως. ὁπότε ἀντὶ τῶν ἀπολεσθέντων ἠδύναντο νὰ λάβωσι νέους ἐγκύρους τίτλους σπουδῶν παρὰ τῶν κρατικῶν πλέον Σχολείων, εἰς ἃ θὰ εἰσήγοντο καὶ ἐνεργάζοντο ὡς μαθηταί.

Ἐντολῇ τοῦ Ὑπουργοῦ

Ο ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
Χ ΛΕΦΑΣ

ΠΕΡΙ ΕΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟΝ ΣΥΝΕΔΡΙΟΝ

Α'.

Ὑπῆρχεν ἄλλοτε συνήθεια ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ τῆς Ἀγγλίας, ἵνα κατ' ἔτος συγκαληται συνέδριον, εἰς ὃ μετεῖχον ἀντιπρόσωποι ἕκ τε τοῦ κλήρου καὶ τοῦ λαοῦ. Τὸ συνέδριον ἦτο γνωστὸν ὑπὸ τὴν ὀνομασίαν: «Ἐκκλησιαστικὸν συνέδριον». Σκοπὸς αὐτοῦ δὲν ἦτο ἢ ἐξετάσεις ζητημάτων πίστεως καὶ ἐκκλησιαστικῆς τάξεως καὶ πειθαρχίας καὶ ἢ λήψις ἀποφάσεων ἐπ' αὐτῶν ταῦτα ἐρευνῶνται ἐκάστοτε καὶ κανονίζονται ὑπὸ τῶν τριῶν ἐπισήμων ἐκκλησιαστικῶν σωμάτων τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἀγγλίας: τῆς ἐπισκοπικῆς συνόδου, τῆς ἐπαρχιακῆς συνόδου καὶ τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἐθνικῆς συνελεύσεως. Τὸ ἐκκλησιαστικὸν συνέδριον, περὶ οὗ ἐνταῦθα πρόκειται, ἐξήταζε ζητήματα φύσεως μᾶλλον πρακτικῆς· ζητήματα ἀφορῶντα τὴν δοῦσιν τῆς Ἐκκλησίας, τὴν ἐπίδρασιν αὐτῆς ἐπὶ τοῦ κοινωνικοῦ συνόλου, τὴν ἠθικὴν τῶν χριστιανῶν ζωὴν κ.λ.π. Πρὸ τινων ὁμως ἐτῶν εἶχε παρατηρηθῆ ὅτι τὸ κοινόν, διὰ τὴν ἐνίσχυσιν τοῦ θρησκευτικοῦ συναισθήματος τοῦ ὁποίου κυρίως τὸ συνέδριον συνεκαλεῖτο ἐτησίως, δὲν ἀνταπεκρίνετο δι' ἀναλόγου διαφέροντος· πρὸς τούτους τὸ συνέδριον, ὀργανούμενον ἐκάστοτε ὑπὸ τινος τῶν ἐπισκόπων ἐν τῇ ἰδίᾳ του περιφερείᾳ, ἀπὸ τινων ἐτῶν δὲν εὑρίσκεν ἀνάδοχον· οἱ κόποι καὶ αἱ πολλαπλαῖ φροντίδες, αἱ ὁποῖα συνώδευον τὴν ὀργάνωσιν αὐτοῦ, συνδυαζόμεναι μετὰ τὴν χαλάρωσιν τοῦ διαφέροντος ἕκ μέρους τοῦ λαοῦ, συνετέλεον ὥστε οὐδεὶς τῶν ἐπισκόπων τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἀγγλίας, πλεῖστοι τῶν ὁποίων γίνονται συχνάκις θύματα ὑπερκοπώσεως λόγῳ ὑπερπληθῶρας ἐργασίας, νὰ τολμᾷ νὰ ἀναλάβῃ τὴν ὀργάνωσιν καὶ διεξαγωγὴν αὐτοῦ. Ἐφέτος εἰς ἕκ τῶν πλέον θερμορῶν καὶ ζηλωτῶν ἱεραρχῶν τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἀγγλίας, ὁ ἐπίσκοπος Γουίντσεστερ Κύριλλος Γκάρμπετ, περιήρημος καὶ διὰ τὴν ἄλλην ποιμαντορικὴν του δρᾶσιν μεταξὺ τοῦ πνευματικοῦ ποιμνίου του, ἰδιαίτερος δὲ διὰ τὰς κοπιώδεις του περιοδείας ἀνά τὴν μεγάλην ἐπαρχίαν του, τὰς ὁποίας ὁδοιπορῶν ἀναλαμβάνει, ἀπεφάσισε νὰ ἀνασυστήσῃ τὸν θεσμόν τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ συνεδρίου. Εἰργάσθη ἐπὶ μῆνας ἱκανοὺς ἐντατικῶς, βοηθούμενος ὑπὸ μοναδικοῦ ἐπιτελείου συνεργατῶν· ἐξήτησε καὶ εὔρε ὀήτορας ἐπιλέκτους καὶ διακεκριμένους, ἀνήκοντας εἰς τε τὴν ποιμαίνουσαν καὶ τὴν ποιμαινομένην Ἐκκλησίαν· ὠμίλησεν, ἔγραψε, προὔτρεψεν, ἐνεθουσίασε· καὶ τὴν προπαραεληθούσαν ἐβδομάδα, χρόνον τῆς συγκλήσεως καὶ τῶν ἐργασιῶν τοῦ συνεδρίου, ἔλαβε τὴν ἀμοιβὴν τῶν πόνων καὶ τῶν μόχθων του, ἀξιοθελὲς νὰ ἴδῃ τὸν ἕπ' αὐτοῦ ἀναζωογονηθέντα χρησιμώτατον ἐκκλησιαστικὸν καὶ κοινωνικὸν θεσμόν στεφόμενον ὑπὸ ἐπιτυχίας πλήρους.

Τὸ συνέδριον συνήλθεν εἰς τὴν ὁραίαν παράλιον πόλιν τοῦ Μπόνμαουθ, ὑπαγομένην εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τοῦ συγκαλέσαντος τοῦ συνεδρίου καὶ προεδρευσαντος αὐτοῦ ἐπισκόπου τοῦ Γουίντσεστερ, θέμα δὲ αὐτοῦ ἦτο τὸ Χριστιανισμὸς ἐν τῇ σημερινῇ πολιτείᾳ. Τὸ θέμα τοῦτο, ἰδιαίτερος ἑστιακὸν κατὰ τὴν

ἐποχὴν μας, καθ' ἣν αἱ πολλαχοῦ τῆς Εὐρώπης ἐκπηδήσασαι μεταπολεμικαὶ δικτατορίαι τείνουν κατὰ κανόνα νὰ καταπνίξουν πᾶσαν ἐκκλησιαστικὴν πρωτοβουλίαν καὶ δοῦν θρησκευτικὴν μεγαλειότατον γοητείαν καὶ ἐνδιαφέρον προσέλαβ-ν ἐν τῇ προκειμένῃ περιπτώσει συνεπείᾳ τῆς ἐκρήξεως, κατὰ τὰς παραμονὰς τῆς συγκλήσεως τοῦ συνεδρίου, τοῦ Ἰταλο-αβησσινιακοῦ πολέμου.

Ὁ πρόεδρος, ποιούμενος τὴν ἐναρξιν τῶν ἐργασιῶν, ἔδωκεν εἰς τὸ πολυπληθὲς ἀκροατήριόν του—ὕπολογίζεται δὲ ὅτι 2500 πρόσωπα κατὰ μέσον ὄρον ἦσαν πάντοτε παρόντα κατὰ τὰς συνεδριάσεις—εἰκόνα τῆς σημερινῆς θρησκευτικῆς καταστάσεως τοῦ κόσμου γενικῶς καὶ τῆς Ἀγγλίας ἰδιαίτερος. Τρεῖς, εἶπεν, ἔχθρους ὀφείλει νὰ ἀντιμετωπίσῃ σήμερον ἡ Ἐκκλησία: 1) Τοὺς διανοουμένους, ἐκείνους οἵτινες ἐξ ἐσφαλμένων προϋποθέσεων δομώμενοι «διακηρύττουν ὅτι ὁ Χριστιανισμὸς δὲν εἶναι ἀληθὴς καὶ προσπαθοῦν νὰ ἐκθέσουν δῆθεν ἐνώπιον τοῦ κόσμου τὸ ψεῦδος τοῦ Χριστιανισμοῦ καὶ νὰ γελοιοποιήτουν τὰς ἀξιώσεις του», 2) τὰς εἰδωλολατρικὰς μάζας τοῦ λαοῦ, αἵτινες μὴ ἐπιτιθέμεναι κατὰ τοῦ χριστιανικοῦ οἰκοδομήματος εἶναι ὅμως καθ' ὁλοκληρίαν ἀδιάφοροι πρὸς τὸ περιεχόμενόν του, διαδηλώνουν ἐν λόγους καὶ ἐν ἔργοις ὅτι ἀγνοοῦν τὴν θρησκείαν τοῦ Χριστοῦ, περιορίζουν τὰς ἐλπίδας καὶ τὰ ἰδεώδη των εἰς τὸν παρόντα κόσμον καὶ χαρακτηρίζουν ὡς παραλογισμὸν καὶ μαορίαν τὸ ὅτι ὁ Θεὸς ἔχει ἀξιώσεις ἐπὶ τῆς ζωῆς καὶ τῆς ὑπακοῆς των, καὶ 3) τὰς συγχρόνους δικτατορίας, αἵτινες μεταξὺ ἄλλων πιστεύουν ὅτι «ὁ Χριστιανισμὸς ἀποτελεῖ κίνδυνον διὰ τὴν παντοδυναμίαν καὶ ἐνότητα τῆς πολιτείας» καὶ προσπαθοῦν μὲ ὅλας τὰς δυνάμεις των νὰ τὸν ἐξαλείψουν ἢ τοὺλάχιστον νὰ τὸν ὑποδουλώσουν. Ἄφου δὲ παρέθεσε συγκεκριμένα γεγονότα, διὰ τῶν ὁποίων ἕτεροι φαινόταν ἀποδεικνύεται τόσον ἡ σαθρότης τῶν επιχειρημάτων τῶν ὕλιστῶν διανοουμένων, ὅσον καὶ αἱ προσπάθειαι τῶν πολιτικῶν δικτατοριῶν ὅπως καταπνίξουν τὴν φωνὴν τῆς Ἐκκλησίας καὶ σταματήσουν τὴν εὐεργετικὴν τῆς δοῦσιν ἐν τῇ κοινωνίᾳ, προκειμένου περὶ τῆς ἐπιστροφῆς εἰς τὸν Χριστὸν τῶν ἀδιαφόρων λαϊκῶν μαζῶν ἐτόνισε μετὰ δυνάμει πολλῆς, ὅτι πρὸς τοῦτο ὀφείλουν τὰ ἀκολουθοῦντα τὴν Ἐκκλησίαν πλήρη νὰ ἀποδείξουν διὰ τῆς ζωῆς των τὸν Χριστιανισμὸν αὐτῶν καὶ νὰ μαρτυροῦν διὰ τῆς καθημερινῆς ἀνατροφῆς των ὅτι εἶναι τοῦ Χριστοῦ ὄπαδοί. Ἐν, εἶπεν, ἐκ τῶν ἀσθενεστέρων μας σημείων εἶναι ἡ ἀποτυχία ὅπως προσωπικῶς ἕκαστος μαρτυροῦμεν περὶ τῆς ὑποταγῆς μας εἰς τὸν Κύριον. Καλὰ εἶναι τὰ σχέδια καὶ οἱ διάφοροι ὀργανισμοί, τοὺς ὁποίους καταρτίζομεν καὶ χάνομεν πολὺτον καιρὸν διὰ τὴν κίνησιν καὶ πραγματοποίησιν αὐτῶν· πλὴν ἄλλὰ ἐφθάσεν, εἶπεν, ὁ καιρὸς καθ' ὃν ὀφείλομεν νὰ παύσωμεν συνιστῶντες ἐπιτροπὰς καὶ καταστρώνοντες σχέδια, νὰ ἐνισχύσωμεν δὲ τὸ ποιμαντικὸν ἔργον τοῦ κλήρου εἰς τὰς ἐνορίας. Ἐκεῖ, εἰς τὰς ἐνορίας ὄν., καὶ ὄχι εἰς τὸν «Ὀίκον τῆς Ἐκκλησίας»—ὅπου συνεδριάζουν αἱ διάφοροι ἐπιτροπαὶ—ὀφείλει νὰ διεξαχθῇ καὶ κερδηθῇ ὁ ἀγὼν ὑπὲρ τῆς

Βασιλείας τοῦ Θεοῦ. Κατέκλεισε δὲ τὸν λόγον του μὲ ἔκκλησιν θερμὴν. Ὅπως οἱ πάντες αἰσθανθοῦν πίστιν καὶ ἐλπίδα εἰς τὰ στήθη των, καθόσον οὔτε ἡ ἐπιστήμη, οὔτε ἡ ἀνθρωπιστικὴ χωρὶά τοῦ πολιτισμοῦ δύνανται νὰ δώσουν ὅ,τι μόνον ὁ Χριστιανισμὸς προσφέρει, εἰρήνην ὄχι πραγματικὴν καὶ χαρὰν καὶ γενικὴν ἀδελφοποίησιν. «Λιθοχόμεθα τὸν αἰῶνα τῶν δικτατοριῶν, διότι ὑπάρχει ἐπιθυμία καὶ τάσις ἐκ μέρους τῶν λαῶν ὅπως ἀκολουθοῦν ἐκείνους, οἵτινες ὀμιλοῦν μετ' αὐθεντίας καὶ δύνανται νὰ τεθοῦν ἐπὶ κεφαλῆς αὐτῶν ἐν τῇ ἐπιδιώξει σκοπῶν ὑψηλῶν. Οἱ δικτάτορες οὗτοι, ἀφου ἀποκτήσουν τὴν βραχείαν παντοδυναμίαν τὴν ὁποίαν ὀνειροπόλησαν, θὰ παρέλθουν. Ὁ Χριστιανισμὸς μᾶς προσκαλεῖ ὅπως ὑπακούσωμεν καὶ ὑποταχθῶμεν εἰς Ἀρχηγόν, Κύριον καὶ Σωτῆρα, ὁ ὅποιος οὐδέποτε παρόρχειται καὶ τῆς Βασιλείας Αὐτοῦ οὐκ ἔσται τέλος».

Μετὰ τὸν πρόεδρον τοῦ συνεδρίου τὸν λόγον ἔλαβεν ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Καντουαρίας, ἡ φήμη τῆς ἠητορικῆς δεινότητος καὶ τῆς αὐθεντίας τοῦ ὁποίου πλὴν καὶ τὸ γόητρόν του ὡς ἱεράρχου ὑπερόχου κατακτοῦν καθ' ἡμέραν ἔδαφος μεταξὺ κλήρου καὶ λαοῦ. Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος δὲν κατελέγετο μεταξὺ τῶν ὀμιλητῶν τοῦ συνεδρίου μετέβη ἀπλῶς νὰ χαιρετήσῃ τοὺς συνέδρους· ἐπωφεληθεὶς δὲ τοῦ φρικαλέου γεγονότος, τῆς ἀδικαιολογήτου ὄν ἐπιθέσεως τῆς Ἰταλίας κατὰ τῆς ἀόπλου καὶ ἀπαρασκευάστου Ἀββυσιῆς, ἐθεώρησε κατάλληλον τὴν εὐκαιρίαν ὅπως στιγματίσῃ τὴν πρώτην καὶ ἐκφράσῃ τὴν συμπάθειάν του πρὸς τὴν δευτέραν διὰ λόγου μοναδικοῦ εἰς δύναμιν καὶ πίστιν.

«Συναντώμεθα, εἶπεν, εἰς στιγμὴν τὰ μάλιστα κρίσιμον ἐν τῇ παγκοσμίῳ ἱστορίᾳ. Συναντώμεθα—νομίζω ὅτι δύναμαι νὰ εἴπω ἐξ ὀνόματος ἡμῶν τε καὶ ἐμοῦ—δοκιμάζοντες συναίσθημα ἀνάμικτον ἀμηχανίας καὶ ἀγανακτικῆς. Ἀμηχανίας· δ. ὅτι πῶς δύναμεθα νὰ μὴ ἀμηχανοῦμεν ἐφόσον τὸ φάσμα τοῦ πολέμου, τὸ ὁποῖον ἀπὸ μακροῦ χρόνου μᾶς καταδιώκει, ἔτι ἄπαξ κατέστη δι' ἡμᾶς εἰδεχθῆς πραγματικότης; Καὶ ἀγανακτικῆς· διότι πῶς νὰ μὴ ἀγανακτῶμεν (καὶ δὲν δύναμαι νὰ χρησιμοποιήσω φράσιν ἠπιωτέραν), ἐφ' ὅσον βλέπομεν μεγάλην εὐρωπαϊκὴν δύναμιν, ὑπογράψισαν τὸ σύμφωνον τῆς Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν καὶ τὴν Παρισινήν συνθήκην, νὰ μεταχειρίζεται τὰς ἐπισήμους ὑποχρέσεις ὡς ἀνέλαβε μὲ κυνικὴν περιφρόνησιν καὶ νὰ ξεπολύῃ ἐπίθεσιν ἀγρίαν ἐναντίον μέλους τῆς Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν; Ἄν ποτε ὑπῆρξε πράξις ἀπροκλήτου ἐπιθέσεως, ἀναμφιβόλως τοιαύτη εἶναι ἡ παρούσα. Ἡ Ἀβυσινία εἶναι δυνατὸν νὰ εἶναι χώρα ὀπισθοδρομικὴ. Ἴσως νὰ μὴ κατέστη ἀκόμη ἱκανὴ νὰ ἀπελευθερώσῃ τοὺς δούλους αὐτῆς, τοῦθ' ὕπερ ἡ ἡμέτερα χώρα, μετὰ αἰώνων ὀλοκλήρων διακυβέρνησιν πολιτισμένην, κατέστη ἱκανὴ νὰ πραγματοποιήσῃ μόλις πρὸ ἑκατὸν ἐτῶν. Δύναται τις ὅμως νὰ συλλογισθῇ χωρὶς ἀγανάκτησιν καὶ πόνον ψυχικόν, λαὸν ἀρχαῖον καὶ ὑπερήφανον ὑπερασπίζοντα τὴν ἐαυτοῦ πατρίδα μὲ ελάχιστα μέσα στρατιωτικά, σχεδὸν μὲ χωρὶς νοσοκομεῖα, χειροῦργους, νοσοκόμους, λαὸν ὁ ὅποιος τώρα κυριολεκτικῶς θροῖζεται

ὑπὸ τερρατίου καὶ ἀνοικτίστομονος πολεμικοῦ μηχανισμοῦ ἐφοδιασμένου δι' ὄλων τῶν δυνάμεων, τὰς ὁποίας ἐφεύρεν ἡ ἐπιστήμη πρὸς καταστροφὴν τῆς ἀνθρωπίνης ζωῆς... Ἀποτελεῖ σοφὴν διάταξιν τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ συνεδρίου, τὸ ὅτι τοῦτο δὲν λαμβάνει ἀποφάσεις. Εἶμαι ὁμως βέβαιος, ὅτι ἐκπροσωπῶ τοὺς ἀλάστον τὴν μεγάλην πλειοψηφίαν τῆς παρουσίας συναθροίσεως λέγων, ὅτι εὐρισκόμεθα παρὰ τὸ πλευρὸν τῆς κυβερνήσεως ἡμῶν ἀρνούμενης νὰ συγκατατεθῇ εἰς τὴν βίαν καὶ καταστρατήγησιν τῆς δεσμευτικῆς δυνάμεως τῶν ὑποχρώσεων, αἵτινες ἀπορρέουν ἐκ τῶν συνθηκῶν, καὶ ἐπὶ τῶν ὁποίων στηρίζεται ἡ τιμὴ καὶ ἡ εἰρήνη τῶν ἐθνῶν, καὶ ἀποφασισμένης ἐν συνεργασίᾳ μετὰ τῶν ἄλλων μελῶν τῆς Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν νὰ ὑπερασπίσῃ καὶ ὑποστηρίξῃ τὸ σύμφωνον τῆς Κοινωνίας». Ἀφοῦ δὲ ὁ Ἀρχιεπίσκοπος ὁμίλησε διὰ μακρῶν περὶ τοῦ ἰδεώδους τῆς εἰρήνης καὶ τῆς ἀνάγκης τοῦ γενικοῦ ἀφοπλισμοῦ ὅλων τῶν κρατῶν, ἵνα τοιοῦτοτρόπως ἐκλίπουν καὶ αἱ ἀφορμαὶ τῶν προστριβῶν εἰς τὰς διεθνεῖς σχέσεις τῶν λαῶν τῆς ὑψηλίου, ἐτόνισεν εἰτα ὅτι ἡ μόνη δύναμις, ἣτις θὰ θέσῃ τέρμα ὀριστικῶν εἰς τοὺς πολέμους, εἶναι ἡ πνευματικὴ. Μανθάνομεν, εἶπε, βιθῶς ἀπογοητευόμενοι πόσον ἀσθενεῖς καὶ εὐθραστοὶ εἶναι καὶ αἱ ἐπισημότεροι συνθηκαὶ καὶ τὰ σύμφωνα. Ταῦτα ὀφείλου νὰ ἐνισχυθοῦν δι' ἐλατηρίον καὶ νομοταγείαν, ἣτις ὑπερβαίνει καὶ περιορίζει ταυτοχρόνως τὰς ἐθνικὰς φιλοδοξίας καὶ τὴν ἀπλησίαν. Τὸ ἐλατήριον δὲ τοῦτο καὶ τὴν νομοταγείαν, ὁ Χριστιανισμὸς καὶ μόνον ὁ Χριστιανισμὸς δύναται νὰ τὴν δώσῃ. Διὰ τὴν ἀνοσίγητον καὶ διὰ τῆς δικαιοσύνης εἰρήνην—τὰ ἰδεώδη ταῦτα ἀποτελοῦν δι' ἕκαστον χριστιανὸν ὅμι μόνον εὐπερὶς πόθους καὶ ἐπιθυμίας, ἀλλὰ καὶ τὸ θέλημα τοῦ αἰωνίου Θεοῦ. Εἶναι πραγματικὸν τὸ ἰδεῶδες, διότι τοῦτο ἐκφράζει τὴν ἀνωτέραν καὶ αἰωνίαν πραγματικότητα, ἣτις εἶναι ὁ Θεός· ἡ δὲ δύναμις, ἣτις μόνη δύναται νὰ μεταμορφώσῃ τὴν πραγματικότητα εἰς ἰδεῶδες, εἶναι ἡ πεποίθησις ὅτι τὸ ἰδεῶδες δὲν ἀποτελεῖ ἐπιθυμίαν τοῦ ἀνθρώπου, ἀλλ' εἶναι θέλημα Θεοῦ. Ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ—ἡ ἐπικράτησις τοῦ θελήματος Αὐτοῦ—πρωτίστως δὲν εἶναι κατὰ τὸ ὅποιον ἐπιθυμοῦμεν καὶ ἐλπίζομεν, ἀλλὰ κατὰ τὸ ὅποιον ἵπάρχει καὶ ὄφρκει νὰ πραγματοποιηθῇ εἰς τὰς ὑποθέσεις καὶ τὰς σχέσεις ἀνθρώπων καὶ ἐθνῶν. Ὁ μόνος πραγματικὸς τρόπος εἰς τὰς ὑποθέσεις καὶ τὰς σχέσεις ταύτας, ὁ καὶ μόνος βασιζόμενος ἐπὶ τῆς πραγματικότητος, εἶναι νὰ καταβάλλωνται προσπάθειαι τοιαῦται, ὥστε νὰ ἔλθῃ ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ καὶ νὰ γίνῃ τὸ θέλημα Αὐτοῦ ὡς ἐν οὐρανῷ καὶ ἐπὶ τῆς γῆς... Ἐκεῖνο, τοῦ ὁποίου ἔχομεν ἀνάγκην σήμερον, ὅτε τὰ θεμέλια αὐτὰ τῆς παγκοσμίου εἰρήνης ἐσεισθήσαν, εἶναι ἡ ἀναπήδησις, ἐκ τῆς παρουσίας καταστάσεως, τοῦ χριστιανικοῦ πνεύματος βασιζομένου ἐπὶ τῆς χριστιανικῆς πίστεως, ὡς ζωῆς καὶ ενεργοῦ δυνάμεως ἐν τῷ κόσμῳ. Νομίζω δὲ ὅτι κατὰ τὴν παρούσαν στιγμὴν τῆς ἀνθρωπίνης ἱστορίας ὅλαι αἱ ἀπανταχοῦ εὐρισκόμεναι χριστιανικαὶ ὁμολογίαι, θὰ ὄφρκειον ἠνωμέναι νὰ ὑπομνήσουν ἐπισημῶς τοὺς χριστιανούς αὐτῶν περὶ τῆς θέσεως τὴν ὁποίαν δεόν νὰ κατέχωσιν αἱ

χριστιανικαὶ ἀρχαὶ εἰς τὴν ζωὴν τοῦ κόσμου, πολιτικὴν καὶ οἰκονομικὴν, καὶ τοῦ καθήκοντος τῶν χριστιανῶν ὅπως μαρτυροῦν ἐν τῷ κόσμῳ ἐνεργῶς περὶ τῆς πίστεως τῶν... Ἐν μόνος ἰδεῶδες δύναται νὰ κατευθύνῃ ὅλας τὰς μεταβολὰς καὶ ἐκ τοῦ χάους νὰ διηγουρήσῃ τὰς ἐθνικὰς—τὸ ἰδεῶδες ἢ μᾶλλον ἢ πραγματικότητος τῆς πόλεως, ἢς τεχνίτης καὶ δημιουργὸς ὁ Θεός».

Λονδίνον Ὀκτωβρίου, 1935.

(ἀκολουθεῖ)

† Ο Μ. ΑΡΧΙΜ. ΜΙΧΑΗΛ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΩΝ ΣΤΗΛΗ

Σοβαρὸς κίνδυνος

Καὶ ἐξ ἰδίας ἀντιλήψεως γνωρίζομεν, ἀλλὰ καὶ ἐξ ἀνακοινώσεων σοβαρῶν ἀνθρώπων πληροφοροῦμεθα ὅπως ἐκτασιν ἤρξατο προσλαμβάνουσα, μάλιστα ἐπ' ἐσχάτων, ἡ προπαγάνδα τοῦ χιλιασμοῦ μετὰ τῶν λαϊκῶν τάξεων. Μίσθια ὄργανα τῆς διεθριωτάτης ταύτης αἰερέσεως οὐ μόνον ἀνὰ τὰ παντοῦτα κέντρα περιφέρονται πωλοῦντα εἰς ἐτελεστικὰς τιμὰς βιβλία καὶ περιοδικὰ χιλιαστικά, ἀλλὰ καὶ κροῦντα τοὺς κώδωνας τῶν οἰκιῶν κατὰ σειρὰν καὶ ἀδιακρίτως εἰσέρχονται εἰς αὐτὰς καὶ συνάπτοντες κατάλληλον διάλογον μετὰ τῶν ἐνοίκων, καὶ αὐτοῦ ἔτι τοῦ ὑπηρετικοῦ προσωπικοῦ, προτρέπουσιν ἀγορὰν «ὀφελίμων περιοδικῶν», ὑπὸ τὸ πρόσχημα τῆς διηθεν ἐγκυκλοπαιδικότητος τῶν ἐποχεόντων τὸ χιλιαστικὸν δηλητήριον εἰς τὰς ἀνεπὸπιους ψυχὰς. Ἡ προπαγανδικὴ αὕτη δραστηριότης ἀποτελεῖ σοβαρὸν κίνδυνον οὐχὶ ἀπλῶς θρησκευτικόν, ἀλλ' ἀυτόχρονα κοινωνικόν, διότι εἶνε ἀφάνταστα τὰ καταστρεπτικὰ ἀποτελέσματα τῆς χιλιαστικῆς παθολογικῆς θρησκοληψίας. Ὅθεν προτρέπονται οἱ ἐπὶ τοῦ ἱεροῦ κηρύγματος τεταγμένοι καὶ ἐν γένει ὁ ἐνοριακὸς κλήρος κατὰ τὴν ὕψην τῆς ἐπ' ἐκκλησίας διδασκαλίας καὶ κατὰ τὰς κατ' ἰδίαν ἀναστροφὰς μετὰ τῶν πιστῶν ὅπως ὅσον τὸ δυνατόν πικνότερον καὶ σαφέστερον διαφωτίζωσι τοὺς χριστιανούς περὶ τῆς πραγματικῆς φύσεως τοῦ χιλιασμοῦ καὶ τῶν διεθριῶν συνεπειῶν του, παροτρύνοντες νὰ μὴ δέχωνται οὔτε αὐτοὺς, οὔτε τὰ βιβλία των καὶ τὰ περιοδικὰ εἰς τοὺς οἴκους των.

Σιωπῆς σχόλια.

Τὸ «ζήτημα τῆς ἡμέρας» ἐν Ἀγγλίᾳ εἶνε ἡ τοῦ Πάπα Ρώμης ἐπίμονος σιωπὴ ἐπὶ τῆς ἰταλοαβυσσινιακῆς συγκρούσεως. Ἄρθρα καὶ ἐπιστολαὶ δημοσιεύονται σχεδὸν καθ' ἑκάστην καὶ ἐν αὐτῷ τῷ παγκοσμίου κύρους ἄλλῳ τῶν λονδρινῶν «Καιρῶν», τῶν μὲν μεμπτικῶς διαποροῦντων ἐπὶ τῷ ὅτι ἡ Α. Α. ἀποφεύγει νὰ καταδικάσῃ τὴν ἀνόπλιον ἰταλικὴν ἐπίθεσιν κατὰ σχεδὸν ἀόπλον λαὸν καὶ αὐτὸ τοῦτο νὰ ἀφορίσῃ τὸν Μουσσολίνη, τῶν δὲ—ἐκ τῶν καθολικῶν, ἐννοεῖται κέκλων—ἐπεραμνιόμενων τῆς «συνρετῆς παπικῆς σιγῆς» διὰ διαφόρων ἐπιχειρημάτων. Καὶ εἶνε ταῦτα—διὰ νὰ λάβωμεν ἐπ' ὄψιν μόνον τὸν σεβ. Ἀρχιεπίσκοπον τοῦ Westminster—ὅτι «δὲν εἶνε εὐκόλον νὰ ἐξηγηθῇ ἢ ἐν τῇ παρουσίᾳ ἰτα-

λοαβυσσινακῆ συγκρούσει θέσις τοῦ ἀνθρώπου, ὅστις εἶνε οὐχὶ μόνον ἀνεξάρτητος ἄρχων, ἀλλ' ἅμα καὶ ἡ κεφαλὴ τῆς τε ἐν Ἰταλίᾳ καὶ τῆς ἐν ἄλλῳ τῷ κόσμῳ Καθολικῆς Ἐκκλησίας. Ὡς βασιλεὺς τοῦ κράτους τοῦ Βατικανοῦ ὁ Πάπας δὲν ὑποχρεοῦται χάριν τῆς δικαιοσύνης καὶ τῆς ἀγάπης νὰ ἐπεμβαίῃ εἰς τὰς μεταξὺ τῶν ἐθνῶν διαμάχας, ὡς πράττουν τοῦτο ἄλλα κράτη. Ἔχει τὸ ἀξίωμα τοῦ διδασκάλου καὶ οὐχὶ τοῦ κριτοῦ, εἰ μὴ εἰς ἐκκλησιαστικὰς ὑποθέσεις. Ἔργον του εἶνε νὰ ἐρμηνεύῃ τὸν ἠθικὸν νόμον, πρωτίστως δὲ πρὸς καθοδήγησιν τῶν ἀναγνωρίζοντων τὴν ἀσθεντίαν του. Ἐν τῇ παρουσίᾳ δὲ περιπτώσει ὁ Πάπας τὸ ἐπραξε καὶ ἐπανεπιλημμένως καὶ ἐμφαντικῶς, διακηρύξας, μεταξὺ ἄλλων, ὅτι ὁ πόλεμος ὁ ἐπιθετικὸς εἶνε πάντοτε ἄδικος, ὅτι καὶ αὐτὸ τὸ δικαίωμα τῆς ἀμύνης εἶνε ἀσπληγῶς περιωρισμένον καὶ ὅτι ἡ ἀνάγκη τῆς «ἐπεκτάσεως» δὲν συνεπάγεται καὶ τὸ δικαίωμα τῆς ἐπιδιώξεώς του διὰ τοῦ πολέμου. Ἐπὶ πλέον ἡ Κ.τ.Ε. ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας μετὰ τὴν πραγματικὴν ἐπιθεσίαν δὲν εἶχεν ἀποφασίσει ὅτι ἡ Ἰταλία εἶνε ἡ ἐπιτιθεμένη. Τώρα δὲ ὅποτε ἀπέφασιν. Ἄρα γε ὁ Πάπας εἶνε ὁ ὀφείλων νὰ καταγγέλλῃ τὸν ἐπιδρομέα καὶ νὰ ἐξακοντίσῃ πνευματικὰς ποινὰς κατ' αὐτοῦ; Ἄλλ' ὁ Πάπας ὀφείλει νὰ ὑπολογίσῃ ἂν μία τοιαύτη πράξις θὰ συνετέλει ἢ εἰς τὴν βοήθειαν τῶν Αἰθιοπῶν ἢ εἰς τὴν κατάπαυσιν τοῦ πολέμου. Τὸ βέβαιον, ἐν τούτοις, εἶνε ὅτι ὡς μόνον ἀποτέλεσμα θὰ ἐπῆρχετο ἡ ἐπιδεινώσις τοῦ κακοῦ. Ὅπως ποτ' ἂν ἢ—ἐπιλέγει ὁ Ἀρχιεπίσκοπος—ἄς μὴ λησμονῆται ὅτι ὁ Πάπας εἶνε ὁ καλλίτερος κριτὴς τοῦ ἰδίου του καθήκοντος».

Πρόσθετος ἄμυνα

Ἄλλ' ὁ Σεβ. Ἀρχιεπίσκοπος τοῦ Westminster ὑπὸ τὴν ἔμμορον τῶν ἀντιπατικῶν σχολίων πίεσιν ἐβρέθη εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ ἀμυνθῇ τοῦ Πάπα Ρώμης καὶ ἀπὸ τοῦ ἱεροῦ ἄμβωνος τοῦ ναοῦ τοῦ ἁγ. Ἐδουάρδου τοῦ ὁμολογητοῦ. ἐν πληρεῖ ἐκκλησιαστικῷ. Εἶνε ἀναντίρρητον—εἶπε σὺν ἄλλοις, ἐν τῷ κηρύγματί του, μακρὸν τοῦ ὁποίου ἀπόσπασμα δημοσιεύουσιν οἱ λονδίνειοι «Καιροὶ»—ὅτι «ὁ πρῶτος ἐν τῷ πολέμῳ φόνος εἶνε ὁ φόνος τῆς ἀληθείας. Ἄλλὰ τί δύναται νὰ πράξῃ ὁ Πάπας πρὸς πρόληψιν τούτου ἢ ἐκείνου τοῦ πολέμου; Ὁ Πάπας εἶνε εἰς ἀδύνατον ἐν προβεβηκυῖα ἡλικίᾳ ἄνθρωπος μὲ μίαν μικρὰν ἀστυνομίαν πρὸς ἰδίαν καὶ τῶν ἀνεκτιμήτων θησαυρῶν τοῦ Βατικανοῦ φροῦρησιν καὶ προστασίαν τοῦ μικροσκοπικοῦ του κρατιδίου, ὅπερ κατασφαλίζει τὴν πρέπουσαν ἀνεξαρτησίαν του εἰς ἄσκησιν τοῦ οἰκουμενικοῦ του δικαίου καὶ καθήκοντος τοῦ διδάσκειν καὶ ὀδηγεῖν τοὺς πιστοὺς του πασῶν τῶν φυλῶν. Εἶνε εἰς θέσιν νὰ καταγγέλλῃ μίαν γείτονα Δύναμιν, καὶ δὴ ὀπλισμένην μὲ ἀπόλυτον ἔλεγχον τῶν πάντων καὶ μὲ ὅλα τὰ νέα ὄπλα τῆς δυνάμεως; Λέγουν ὅτι θὰ ἔπρεπε νὰ «ἀφορίσῃ» (τὸν Μουσσολίνην). Ναί, διὰ νὰ καταστήσῃ ἀναπόφευκτον τὸν πρὸς τὸν γείτονα του δικτατορὰ πόλεμον, χωρὶς νὰ ὑπολογισθῇ ἢ διατάραξις τῶν συνειδήσεων τῆς μεγάλης μάξης τῶν Ἰταλῶν, διὰ νὰ

καταντήσῃ εἰς μίαν ὑπερφίαλον ἀντικληρικὴν ἔκρηξιν. Ἀλλὰ καὶ μήπως τάχα προσεκλήθη ὑπὸ τῶν διμαχομένων νὰ καταστῇ κριτὴς καὶ δικαστὴς πρὸς κατάπαυσιν τῆς ἐριδος; Ἐφ' ὅσον ὑπ' ἀμποτέρων δὲν προσκαλεῖται, δὲν δύναται νὰ ἐνεργήσῃ ὡς δικαστὴς ὡς ἀνεξάρτητος δ' ἄρχων οὐδένα λόγον ἐπεμβάσεως ἔχει εἰς τὴν παρούσαν ὑπόθεσιν...»

Γενικὴ ἢ κατακραυγὴ

Ἐπὶ τῇ ἐν τῷ ἀγγλικῷ τύπῳ δημοσιεύσει μιᾶς ἐκκλησιᾶς τοῦ σονηδικοῦ κλήρου πρὸς τὰς μεγάλας εἰρηνευτικὰς διεθνεῖς ὀργανώσεις ὅπως δημοσία καταδικάσων τὴν ὑπὸ τῆς Ἰταλίας διάρρηξιν τῆς εἰρήνης καὶ ἀπενθύνουν ἔκκλησιν πρὸς τὸν Πάπαν ἵνα στηλιτευθῇ τὴν πράξιν τῆς ἰταλικῆς ἐπιθέσεως, ὁ πρόεδρος τοῦ «Παγκοσμίου Συνδέσμου πρὸς προαγωγὴν διεθνῶν φιλίας διὰ τῶν Ἐκκλησιῶν» λόρδος Dickinson ἐδημοσίευσεν δήλωσιν, διὰ τῆς ὁποίας καθιστᾷ γνωστὸν ὅτι ἤδη αἱ ἐν λόγῳ ὀργανώσεις ἔπραξαν τὸ ἐν τούτῳ καθήκον των. Καὶ κατὰ μὲν τὸ ἐν Chamby κατὰ τὸν παρελθόντα Αὐγουστον συνέδριον ἀντιπρόσωποι 30 ἐθνῶν ἐξέδωκαν δήλωσιν, ἐν ἣ λέγεται καὶ ὅτι «πᾶν ἔθνος παραβαῖνον τὸν δοθέντα λόγον του περὶ μὴ χρησιμοποίησεως ἄλλων μέσων πλὴν τῶν εἰρηρικῶν πρὸς λύσιν διεθνῶν διαφορῶν καταδικάζεται οὐχὶ μόνον ὑπὸ τῆς ἠθικῆς κρίσεως τῆς ἀνθρωπίνης κοινωνίας, ἀλλὰ καὶ ὑπὸ τῆς διδασκαλίας καὶ τοῦ πνεύματος τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ», ἢ δήλωσις δ' αὖτις ἐστάλη εἰς τὰ συμβούλια 35 χωρῶν, ἐν αἷς συμπεριλαμβάνονται καὶ εὐαγγελικαὶ καὶ ὀρθόδοξοι. Τὸ δὲ ἐκτελεστικὸν τοῦ Παγκοσμίου Χριστιανικοῦ Συμβουλίου, τὸ συνελθὸν κατὰ τὸν αὐτὸν μῆνα, διέπεμψε τηλεγράφημα κοινὸν πρὸς τὸν Πάπαν, τὴν Κ.τ.Ε., καὶ τοὺς προέδρους τῶν κυβερνήσεων τῆς Μ. Βρετανίας, τῆς Γαλλίας, τῆς Ἰταλίας, τῆς Ἀβυσσινίας καὶ τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν τῆς Ἀμερικῆς, ἐν ᾧ λέγεται δεῖ «τοιούτος πόλεμος, ἀναληφθεὶς ἄνευ προσφυγῆς εἰς διαιτησίαν ἢ εἰς ἄλλα εἰρηρικῆς λύσεως μέσα, εἶνε ἀνόπιστος ἀδικία πρὸς τὴν ἀνθρωπότητα καὶ ἁμαρτία κατὰ τοῦ νόμου τοῦ Χριστοῦ», ἐτονίζετο δὲ τὸ καθήκον τῶν ἡγετῶν τῶν λαῶν «νὰ προλάβουν τὴν παραβίαν τοῦ συμφώνου Kellog-Briand καὶ ἵνα πόλεμον, ὅστις θὰ ἀπέβαιεν ἀνεπανόρθωτος συμφορὰ καὶ θὰ προῦξένοι ἀλαλήτους δοκιμασίας εἰς ἑκατομύρια ἀθῶων ἀνθρωπίνων υπάρξεων». «Οἱ ἀντιπρόσωποι, λοιπόν, πασῶν τῶν χριστιανικῶν Ἐκκλησιῶν τοῦ κόσμου—ἐπάγεται ὁ λόρδος πρόεδρος—ἔπραξαν ἤδη τὸ καθήκον των, «μὲ μίαν σημαντικὴν ἐξαίρεσιν. Καὶ περιμένομεν ἀκόμη τὸν Πρωθυερόαρχον τῆς Ρωμαϊκῆς Ἐκκλησίας νὰ καταδικάσῃ τὴν διάρρηξιν τῆς εἰρήνης, ἔνοχον τῆς ὁποίας ὁμολόγησαν ἐν Γενεῦν τὴν Ἰταλίαν οἱ ἀντιπρόσωποι 53 ἐθνῶν. Δύναται ἄρα γε νὰ ἐρωτήσω, μὲ τὸν μεγαλύτερον σεβασμὸν πρὸς τὴν μεγάλην ταύτην χριστιανικὴν Ἐκκλησίαν, τί σκέπτεται ἢ Ἐκκλησία τῆς Ρώμης περὶ τῆς ἀδρανεῖας τῆς ἐν Ρώμῃ Ἐκκλησίας;...»

*

Ἐκ τῆς νεωτέρης ξένης θεολογικῆς κινήσεως προκαλοῦσι τὸ ἐνδιαφέρον πρόσφατοι ἐκδόσεις πραγματευόμεναι θέματα

ἀφ' ης τῆς ἡμετέρας προσοχῆς. Οὕτω καὶ καὶ ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ ἀνηκονομαθεῖται: περὶ Ἑκκλησίας συζητήσεις ἀγγλῶν καὶ ὁμοδόξων περιελάμβανον εἰς πρότερον ἐκδοθέν εἰδίδιον τῆρον τὸν τίτλον «The Church of God» (Ἡ Ἐκκλησία τοῦ Θεοῦ), ἐν ᾧ ἐκτίθενται αἱ γνώμαι τῶν συζητητῶν περὶ τῆς φύσεως τῆς Ἐκκλησίας.—Ἐν τῷ ὑπὸ τῶν Βενεδικτίνων τοῦ Prinknash ἐκδιδομένου περιοδικῷ «Pax» ἔχει Dom Kalph Russel ἡρώτατο δημοσιεύων σειράν μελετῶν περὶ τῆς θεολογίας τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου Λαρκσινγού, ὃν χαρακτηρίζει ὡς τὸν ἐκ τῶν ἑκκλησιαστικῶν συγγραφέων «πρώτον ἐπιχειρήσαντα συνθετικὴν ἔκθεσιν τοῦ δόγματος τῆς Ἐκκλησίας, θουκμένην καὶ χαρακτηρομένη ὡς ἡ πρώτη Summa» (ἐν σχέσει πρὸς τὴν τοῦ Θωμᾶ Ἀκουίνου).—Ἐν τῶν τελευταίων τευχῶν τῆς ὑπὸ τοῦ ἐν Ρώμῃ Ἀνατολικῷ Ἰνστιτούτῳ ἐκδιδομένης σειράς μονογραφικῶν «Orientalia Christiana» περιέχει σύγγραμμα τοῦ αἰδ. T. Spacil «Doctrina Theologiae Orientis Separati de Revelatione, Fide, Dogmate», ἐν ᾧ προάγει τὴν γνώμην ὅτι ἡ κρατούσα παρὰ τοῖς ὀρθοδόξοις θεολογία—ἰδίως τοῖς ῥώσοις—περὶ τῆς πίστεως ἰδέα ὁμοιάζει πρὸς τὴν τῶν μοναχιστῶν, ἐφ' ὅσον τὴν ἀποδοχὴν τῶν ἀποκεκαλυμμένων ἀληθειῶν ἐξαρτῶσιν οὐχὶ ἐκ λογικῆς ἀκολουθίας, ἀλλ' ἐξ ἀμέσου ἐνοράσεως θρησκευτικῆς τινος αἰσθήσεως.—Τὸ αὐτὸ ρωμαϊκὸν Ἰνστιτούτον προσέβη ἀπὸ τοῦ ἔτους τούτου εἰς ἐκδόσιν νέου θεολογικοῦ περιοδικῷ «Orientalia Christiana Periodica» ἀποσκοποῦντος εἰς τὴν διάδοσιν τῆς γνώσεως τῆς θεολογικῆς διδασκαλίας τῆς Ἀνατολῆς. Ἐκκλησίας μεταξὺ τῶν λατικῶν καθολικῶν πρὸς μεϊζονα κατὰληψιν τοῦ πνεύματος τῶν διωσταμένων Ἑκκλησιῶν «ἐπὶ τῷ τέλει: τῆς διευκολύνσεως τῆς εἰς τὴν καθολικὴν ἐνότητά ἐπιστροφῆς τῶν κειχωρισμένων ἀδελφῶν». Ἐν αὐτῷ εἰ αἰδ. T. Spacil δημοσιεύει μελέτην περὶ θεωρίας τοῦ ῥώσου θεολόγου Μπουλγάκωφ ὡς πρὸς τὴν υποστατικὴν ἔνωσιν: «Nova opinio auctoris orthodoxi de unione hypostatica», χαρακτηρίζει: δὲ τὴν περὶ τῆς ἐναρκεώσεως διδασκαλίαν του ὡς μίαν μορφήν τοῦ μονοφυσιτισμοῦ ὑπὸ νεοπλατωνικῶν ἔνδυμα, τόνον προσφιλέας—λέγει—εἰς τοὺς συγχρόνους ὀρθοδόξους θεολόγους.—Οἰ αἰδ. Hugo Rahner ἐν μελέτῃ του ἐν τῇ «Zeitschrift für katholische Theologie» ἐξετάζων ἂν ὁ ὅρος «θεοτόκος» ἐχρησιμοποιήθη ἐνωρίτερον τῶν ἀρχῶν τοῦ 8' αἰῶνος, ἀνακρίνει: τὸ παρὰ τῷ Ἱππολύτῳ κερμένον κείμενον—ἐν ᾧ τὸ πρῶτον γίνεται χρῆσις τοῦ ὅρου—τὸ ὅπουον, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸν Bardenhewer, ὑποστηρίζει: εἰς πολλῶν ἐπιχειρημάτων ὡς γνήσιον, ἐφ' ᾧ καὶ συμπεραίνεται ὅτι: ἐν αὐτῷ ἔγγραμ σαφῆ βεβαίωσιν περὶ τῆς θείας μητρότητος τῆς Μαρίας χρονολογουμένην ἀπὸ τοῦ 220 ἔτους περίπου.—Συναγὰς πρὸς τὸ θέμα τοῦτο εἶνε τὸ εἰδίδιον περὶ Μαριολογίας τοῦ αἰδ. G. Alastruey, ἔθνα ὁ σι, πραγματευόμενος περὶ τοῦ ἂν ἡ θεία μητρότης ἦνε καθ' ἑαυτὴν ἀνωτέρας ἢ ἡ ἱερωσύνη ἁγίας, ἀπαντᾷ καταφατικῶς.—Εἰς τὸ ἐφέτος ἐκδοθέν ἔργον του «Vom Sinn and Zweck der Ehe» ἔχει αἰδ. H. Doms δεχόμενος ὅτι ὁ πρῶτος καὶ κύριος τοῦ γάμου σκοπὸς εἶνε ἡ totius vitae communio, πάντας δ' οἱ λοιποὶ σκοποὶ εἶνε δευτερευόντες, διίσταται: πρὸς τὴν γενικῶς παραδεχθεμένην καθολικὴν διδασκαλίαν, ἥτις ὡς πρῶτιστον τοῦ γάμου σκοπὸν εἶσσει: τὴν τεκνογονίαν.—Εἰς δύο τόμους ἔχει ἀββ. Louis Capéran ἐκτυλεῖ τὸ ζήτημα τῆς τύχης τῶν ἔξω τοῦ Χριστιανισμοῦ ἐθνικῶν, ἀνακρίνων δὲ τὰς ἐπὶ ἐσχάτων διατυπωθείσας θεωρίας τῶν Billot καὶ Abbé Glorieux, καταλήγει: εἰς τὸ πόρισμα ὅτι ὁ Θεὸς παρέχει: εἰς πάντας τοὺς ποιουμένους χρῆσιν τοῦ λογικοῦ τῶν ἐπαρκῶν χάριον πρὸς ὑπερφυσικὴν πίστιν, ἐν δὲ καὶ αὐτοὶ συνεργήσουσιν δύνανται καὶ τύχῃσι σωτηρίας.

Ὁ Γραμματεὺς τῆς Μητροπόλεως Μυτιλήνης κ. Εὐάγγελος Κλεομένης δημοσίευσεν ἐν τῷ «Ποιμένῳ» Μυτιλήνης ἐκ κώδικος τῆς Μητροπόλεως τρία πρακτικὰ ἐκλογῆς ροηθῶν τιτουλαρίων ἐπισκόπων, ἐνισχύοντα τὴν γνώμην τοῦ Μακαρ. Ἀρχιεπισκόπου κ. Νουσσόπου, ἣν ὑπεστήριξε διὰ τῆς ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ δημοσιευθείσης μελέτης του «Περὶ χωροεπισκόπων καὶ τιτουλαρίων ἀρχιερέων ἐν τῇ Ὀρθοδόξῃ Ἐκκλησίᾳ», ὅτι ἕκαστος τῶν ροηθῶν ἐπισκόπων, στηριζόμενος ἐπὶ κανονικῶν ἁσέων, ὑφίστατο ἀπὸ τῶν πρώτων χριστιανικῶν χρόνων. Καὶ τὸ μὲν ἐν πρακτικῶν ἀναφέρεται εἰς τὴν τῷ 1792 ἐκλογὴν δευ-

τέρου ἐπισκόπου τοῦ Μητροπολίτου Μυτιλήνης μετὰ τὸν τιτλον Βελθόινον ἐπὶ διαδοχῇ τοῦ θανόντος ἐπισκόπου Διονυσίου. Ἡ ἐκλογὴ, καὶ χειροτονία αὐτῆ ἐγένετο παρὰ τὴν ἐν Ἰσχυρῇ εἰς οὐσαν πρῶτην τοῦ Κοινοβουλίου Καλλιπικίου (1794), δι' ἣς ἀπηγορεύθη ἡ ὑπὸ τῶν ἐπαρχιακῶν ἀρχιερέων γοησιμοποίησις ροηθῶν ἐπισκόπων, ὡς αὐτῆ, μὴ στηριζομένη ἐπὶ κανονικῆς ἁσεως, δὲν εἰσίσκειν ἄρεσινα ἐν τῇ συνειδήσει τῆς Ἐκκλησίας, διὸ καὶ παρῆράζετο. Τὸ δὲ ἄλλο πρακτικὸν ἀναφέρεται εἰς τὴν τῷ 1806 ἐκλογὴν τοῦ ροηθοῦ ἐπισκόπου Μακαρίουπόλεως Διονυσίου, γίνεται δ' ἐν αὐτῷ μυστα τῆς ἱερᾶς πατριαρχικῆς καὶ συνοδικῆς ἐκδόσεως, ἥτις προέκειται περὶ εἰδικῆς ἀποφάσεως τῆς Ἱ. Συνόδου, ἐγκρινούσης τὴν ἐκλογὴν καὶ χειροτονίαν του, πάλιν κατὰ παράστασιν τῆς προμνημονευθείσης ἀπαγορευτικῆς διατάξεως. Τέλος, τὸ τρίτον πρακτικὸν ἀφορᾷ εἰς τὴν ἐκλογὴν τοῦ διαδόχου τοῦ προηγουμένου (1824). Σύντορα τὰ πρακτικὰ ταῦτα μαροτοροῦν, ὅτι ἡ Ἐκκλησία οὐδέποτε συναμωρώθη πρὸς τὰς ἐκείστας ἀπαγορεύσεις περὶ μὴ ἐκλογῆς καὶ χειροτονίας ροηθῶν τιτουλαρίων ἐπισκόπων ὁσῶκις αἱ ἐκκλησιαστικαὶ ἀνάγκαι ἐπέβαλλον.

Ἐξ ἀφοριῆς ἐχρητισμὸς τοῦ κόππου λογίου Γκιόργκις Φιλοθέου Ἰουκάντ ὅτι: ἡ Κύπρος ἦτο ἀρχαίως ἐν πολιτικῶς καὶ θρησκευτικῶς συνδεσμένη μετὰ τῆς Αἰγύπτου» ἐκ τοῦ ὅτι τῷ 1426 ἡ νῆσος κατελήφθη ὑπὸ τοῦ Μαμελούκου ἡγεμόνος τῆς Αἰγύπτου καὶ τῷ 1508 ἐν ἐγκυκλίῳ του ὁ κόπτης Πατριάρχης ποιεῖται: μυστα τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Ἀρχιεπισκόπου Κύπρου καὶ Ρόδου, ἔ. Μ. Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν κ. Χρυσόστομος διὰ δημοσιευμάτων του ἐν τῷ «Γαχυθρόμῳ» Ἀλεξανδρείας ἀποδεικνύει: ἀδόκιμον τὸ συμπέρασμα τοῦτο. Ὁ μόνος πολιτικὸς μετὰ τῆς Αἰγύπτου δεσμὸς τῆς Κύπρου ὑπῆρξε—λέγει—ἡ ὑπὸ του κατὰ τῆς νῆσου τῷ 1426 ἐκστρατεία τοῦ σουλτάνου τῆς Αἰγύπτου ἔλ. Μάλεκ ἔλ. Ἀσράφ Μπαρσε-μπᾶ καὶ ἡ ἐπιβολὴ φόρου ἐπὶ τὸν ἐριζόντιον βασιλέων τῆς Κύπρου» ἐκ τούτου ὅμως δὲν προέκυψε καὶ θρησκευτικὴ αὐτῆς ἐξάρτησις. Ἐν τῇ πολιτικῶς καὶ θρησκευτικῶς ὑπὸ τῶν λατικῶν τότε καταδυναστευομένην Κύπρον ὑπῆρχον, πλὴν τῶν ὀρθοδόξων, καὶ μικραὶ τινες παρειακαὶ: Μαρωνικῶν, Ἀρμενίων, Νεστοριανῶν, Ἀδυσσιανῶν, Τακωδιτικῶν καὶ Κοπτικῶν μονοφυσιτῶν. Διὰ τῆς τελευταίας δὲ τούτους ἀπεστελλόντες παρὰ τοῦ ἐν Καίρῳ κόππου Πατριάρχου ἐπίσκοποι, τούτων δ' ὁ ἐπίσκοπος Μιχαὴλ ἐν ἐγκυκλίῳ τοῦ κόππου Πατριάρχου Ἰωάννου ιγ' (1483—1521) ἔφερε τὸν τίτλον Ἀρχιεπίσκοπος Κύπρου καὶ Ρόδου», ὡς ἔχων καὶ τὴν τῶν ἐν Ρόδῳ κοπτικῶν ἐποποιεῖαν» τότε δὲ ἡ νῆσος, καταγεγραμμένη ὑπὸ τῶν Βενετῶν, οὐδεμίαν πρὸς τὴν Αἰγύπτου εἶχε σχέσιν. Κατὰ ταῦτα—συμπεραίνεται ἡ Α. Μ.—οὐδέποτε ποτὲ ὑπῆρχε θρησκευτικὴ ἢ ἐκκλησιαστικὴ ἐξάρτησις τῆς Κύπρου ἐκ τῆς κοπτικῆς ἐν Αἰγύπτῳ Ἐκκλησίας.

Ἡ Living Church τῆς Ἀμερικῆς ἀναγράφει τὴν ἀκόλουθον στατιστικὴν τῶν ἐν τῇ οἰκουμένῃ θρησκουμασῶν ἐπὶ τῇ βάσει τῶν τελευταίων δεδομένων: Ἐν τῷ κόσμῳ ὑπάρχον 339,570,900 χριστιανοὶ καὶ 1,166,710,000 μὴ χριστιανοὶ. Ἐκ τῶν χριστιανῶν εἶνε: καθολικοὶ 331,500,000, ὀρθόδοξοι 144,900,000, ἀγγλικανοὶ 87,000,000, διαμαρτυρομένοι 16,980,000, κόπται 10,000,000.—Ἐκ τῶν μὴ χριστιανῶν εἶνε: κομφουκιανοὶ 350,600,000, ἰνδ. θρησκείων 230,150,000, μουσουλμᾶνοι: 209,120,000, οὐδωδωσταὶ 150,180,000, ἰθνικοὶ (εἰδωλοὶ) 135,650,000, σινεοῦσταὶ 25,000,000, ἑβραῖοι 16,140,000 καὶ διάφοροι 50,870,000.

ΧΡΟΝΙΚΑ

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἡ Ἱερὰ Σύνοδος συνήλθεν εἰς τὰς δύο τακτικὰς συνεδριάσεις κατὰ τὴν λήξασαν εβδομάδα, ἐξήτασε δὲ διαφόρους διοικητικὰς ὑποθέσεις.
—Ἡ Ἱερὰ Σύνοδος λαβοῦσα γνῶσιν ὅτι ὁ Νομάρχης Ἡλείας ὄλωσ αὐθαρέτως καὶ παρανόμως διόρισε προσω-

ρινόν Τοποτηρητήν, διέταξε δὲ τὸν ἱερόν Κλήρον τῆς Μητροπόλεως νὰ μὴ μνημονεύῃ τοῦ οἰκείου Ἱεράρχου, ἐξήτησε δι' ἐγγράφου πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον τὴν ἀπόκρουσιν τῆς ἀναμίξεως ταύτης τοῦ Νομάρχου εἰς τὰ ἑσωτερικά τῆς Ἐκκλησίας, διέταξε δὲ τηλεγραφικῶς τὸν Κλήρον νὰ μὴ ὑπακούσῃ εἰς τοιαύτην ἐκνομὴν καὶ ἀντικανονικὴν ἐνέργειαν, νὰ ἐξακολουθῇ δὲ τὸ κανονικὸν μνημόσυον τοῦ ὀνόματος τοῦ οἰκείου Ἱεράρχου, ὅπερ καὶ ἐγένετο.

— Διὰ Β. Διατάγματος ἐνεκρίθη ἡ πρότασις τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, δι' ἧς διορίζονται Ἀρχιεπιγραμματεῦς μὲν τῆς Ἱ. Συνόδου ὁ Ἀρχιμ. Σπυριδων Ἀλιβιζάτος, Γραμματεῦς δὲ ὁ Ἀρχιμ. Νικηφόρος Σιδέρης, οἵτινες ἐδωκαν ἐνώπιον τοῦ Μακ. Προέδρου τὴν νενομισμένην διαβεβαίωσιν.

— Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Δημητριάδος Ἰωακείμ ἀπέλυσε τῇ 22 λήξαντος μηνὸς πρὸς τὸν ἱερόν Κλήρον τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Δημητριάδος ἐγκύκλιον, δι' ἧς παρέχει εἰς αὐτὸν πατριακὰς ὑποθήκας καὶ ὑποδεικνύει ὠρισμένα καθήκοντα αὐτοῦ.

— Ἐνῶ, ὡς ἀνέγραψεν ἤδη ἡ «Ἐκκλησία», οἱ ἀντικανονικῶς καὶ παρανόμως πρὸ τινος χρόνου χειροτονηθέντες Ἐπίσκοποι Ἀρχιμανδρίται Χριστοφόρος Χατζῆς καὶ Πολύκαρπος Λιώσης εἶχαν ἀποδεχθεῖ τὴν ἀπόφασιν τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Δικαστηρίου, δι' ἧς συμφώνως πρὸς τοὺς ἱεροὺς κανόνας ἐκρίθη ἄκυρος καὶ ὡς μὴ γενομένη ἡ χειροτονία αὐτῶν, καὶ ἐνῶ γραπτῶς καὶ προφορικῶς ἐδήλωσεν μετάνοιαν ἐπὶ τοῖς γενομένοις καὶ ἐξήτησαν τὴν συγγνώμην τῆς Ἐκκλησίας, ὑπέβαλον νῦν εἰς τὴν Ἱερὰν Σύνοδον ἐγγράφον, δι' οὗ δηλοῦσιν ὅτι θεωροῦσιν ἐαυτοὺς Ἐπισκόπους. Ἡ Ἱερὰ Σύνοδος ἐπεφυλάχθη ν' ἀποφασίσῃ ἐπὶ τοῦ προκαλουμένου οὕτω σοβαροῦ ζητήματος.

— Ἐγνώσθη ὅτι οἱ λατῖνοι περιμανδρώσαντες, εἰς τὴν περιφέρειαν Ἄνω Ἡρακλείου μεγάλην ἔκτασιν, ἐξήτησαν παρὰ τοῦ Ὑπουργείου Συγκοινωνίας (Γραφείου Σχεδίου πόλεων Ἀττικοβοιωτίας) τὴν ἐκδοσιν ἀδείας διὰ τὴν κατασκευὴν δύο ἀποθηκῶν κειχωρισμένως, συμφώνως τῷ ὑποβληθέντι σχεδίῳ. Ἡ ἀδεια ἐδόθη διὰ τὰς ἀποθήκας, ἀλλὰ παραδόξως πως κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ ἔργου παρέβησαν ἐκ προθέσεως τὴν ἐκδοθεῖσαν ἀδειαν, κατασκευάσαντες συνεχῆ οἰκοδομὴν 16 μέτρων μετὰ πολλῶν κουφωμάτων καὶ χωρισμάτων καὶ ἀντὶ ἀποθηκῶν ἤρχισαν κατασκευάζοντες πολυτελὴ οἰκοδομὴν. Παρὰ τὰς συνεχεῖς συστάσεις τῶν ἀρμόδιων Ἀρχῶν καὶ τὴν ἐπανελημμένην παρεμπόδισιν συνεχίστως τῆς οἰκοδομῆς, ὁ ἐργολάβος κριτὰ ἐργαζόμενος ἐσυνέχισε τμηματικῶς τὰς ἐργασίας του καὶ ὅλως ἀπροόπτως κατασκεύασε ξύλινον σκελετὸν τῆς στέγης, ὡς δ' ἐκ τῶν ὑστέρων ἀπεδείχθη, τὸ οἰκοδομημα εἶναι προωρισμένον διὰ τὴν ἐγκατοίκησιν λατινίδων καλογοριῶν, ὧν πολλὰ τάγματα ἐνέσκηψαν εἰς τὴν Ἐλλάδα ἐκ Κων. πόλεως διὰ σκοποῦς προπαγανδιστικοῦ.

— Ἐπανελήφθη παρὰ τῆς Ἱ. Συνόδου ἡ παράκλησις πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον ὅπως ἐπισπευσθῇ τὸ περὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Προπαρασκευαστικῶν Σχολῶν νομοθέτημα, διότι πολλοὶ ἤδη ἐξελέγησαν ὑποψήφιοι ἱερεῖς, ἀναμένοντες νὰ μορφωθῶσιν εἰς τοιαύτας Σχολὰς.

— Ἡ Ἱερὰ Σύνοδος μετὰ τὴν διὰ τοῦ τοποτηρητοῦ τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ναυπακτίας ὑποβληθεῖσαν αὐτῇ σχετικὴν αἰτήσιν τοῦ ἱερέως Κωνσταντίνου Βασιλείου, ἐφημερίου τῆς κοινότητος Τερψιθέας, ἐχορήγησεν αὐτῷ ἐνιαυσίον ἀδειαν ἀποδημίας εἰς Ἀμερικὴν μετὰ σχετικὴν συγκατάθεσιν τοῦ Σεβ. Ἀρχιεπισκόπου Ἀμερικῆς.

— Ἡ Ἱερὰ Σύνοδος τῇ αἰτήσῃ αὐτῶν ἐχορήγησε τῷ Σεβ. Μητροπολίτῃ Μεσσηνίας εἰκοσαήμερον ἀδειαν ἀπουσίας εἰς Ἀθήνας πρὸς ἀποθεραπείαν αὐτοῦ καὶ τῷ Σεβ. Μητροπολίτῃ Βελλᾶς καὶ Κονίτσης δεκαπενθήμερον ἀδειαν ἀπουσίας εἰς Ἀθήνας δι' ὑποθέσεις αὐτοῦ.

— Μετὰ τὴν ὑποβολὴν τῇ Ἱ. Συνόδῳ σχετικοῦ ἐγγράφου τοῦ Τοποτηρητοῦ τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Ναυπακτίας ἀνετέθη ὑπὸ τῆς Ἱ. Συνόδου εἰς τὸν Σεβ. Μητροπολίτην Πατρῶν ἡ ἐκδόσις τῶν διαζυγίων.

— Ἡ Ἱερὰ Σύνοδος προτάσει τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Βελλᾶς καὶ Κονίτσης ἐπέτρεψε τὴν εἰς ἱερέα χειροτονίαν τοῦ Κλεάνθου Παπαζήση Μάτσου διὰ τὴν παραμεθόριον Κοινότητα Χιονάδων.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΙΕΡΟΣΟΛΥΜΩΝ

Αἱ τελευταῖαι ἐξ Ἱεροσολύμων εἰδήσεις ἀναφέρουσιν ὅτι τὸ Ἀνώτατον Δικαστήριον ἐκ τεχνικῶν λόγων ἀπέριψε τὴν γνωστὴν ἐνστάσιν τῶν ἀραβοφάνων ὀρθοδόξων κατὰ τῆς ἐκλογῆς τοῦ Σεβ. Τιμοθέου εἰς τὸν Πατριαρχικὸν θρόνον τῶν Ἱεροσολύμων. Κατ' ἀκολουθίαν ἡ ἐκλογὴ ἀναγνωρίζεται ὡς νόμιμος.

ΡΩΜΑ·ΓΚΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑ

Ἐν Pinsk τῆς Πολωνίας συνεκροτήθη πρὸ τινος συνέδριον καθολικὸν περὶ ἐνώσεως τῶν Ἐκκλησιῶν Καθολικῆς καὶ Ὀρθοδόξου, μεταξὺ δὲ τῶν ἀποφάσεων αὐτοῦ ὑπῆρξεν καὶ ἡ εἰς τὸν ἐκδότην τοῦ περιοδικοῦ «Ortiens» αἰδεο. Jan Urban ἀνάθεσις τῆς συγγραφῆς καὶ ἐκδόσεως ἔργου πραγματευομένου περὶ τῶν ὑπὸ ὀρθοδόξων συγγραφῶν διατυπωθεισῶν καὶ διατυπουμένων αἰτιάσεων κατὰ τῆς Ρωμαϊκῆς Ἐκκλησίας. Συνεστήθη ἐπ' ἴσης εἰς τοὺς καθολικοὺς τῆς Πολωνίας ἀμφοτέρων τῶν ρυθμῶν ὅπως καθιερώσωσιν εἰδικὴν ἡμέραν προσευχῆς ὑπὲρ τῆς ἐνώσεως τῶν ἐν λόγῳ Ἐκκλησιῶν.

— Τοῦ ἐν Ρώμῃ ἀνταποκριτοῦ τῶν λονδινεῶν «Times» σημειώσαντος ἐπικριτικῶς ὅτι τῇ ἐντολῇ τοῦ Μουσολλίνη καὶ οἱ κώδωνες τοῦ ἁγ. Πέτρου ἐκρούσθησαν διὰ τὸν τελευταῖον πανταλικὸν συναγεμῶν, ἐνῶ ἡ ναὸς οὗτος ἀνήκει εἰς τὸ ἀνεξάρτητον κράτος τοῦ Βατικανοῦ, τὸ λονδινεῖον καθολικὸν «Tablet» ἐν ἀγανακτήσει ἀπέκρουσε τὴν εἰδήσιν ὡς ἀνακριβῆ, διότι οὐ μόνον οὐδὲν τοιοῦτο περιλαμβάνει ἡ ἐπίσημος διακήρυξις τοῦ Μουσολλίνη, ἀλλὰ καὶ καὶ δὲν ἦτο δυνατόν νὰ κρουσθοῦν ἐπὶ τῇ ἀφορμῇ ταύτῃ, διότι καὶ ἴδιος κανὼν ὑπάρχει ἀπαγορεύσων τὴν μὴ ἐκκλησιαστικὴν χρῆσιν τῶν κωδῶνων τῶν ναῶν εἰμὴ ἐν περιπτώσει ἐκτάκτου ἀνάγκης, ὡς πυρκαϊὰ κλ, χαρακτιζοῦσιν δὲ τὴν εἰδήσιν ὡς προερχομένην παρ' ἐχθρῶν τῆς Ρωμαϊκῆς Ἐκκλησίας.

— Ὁ γερμανικὸς «Westdeutscher Beobachter» θέλων ν' ἀποδείξῃ ἀντιφατικὴν τὴν ἀρνητικὴν θέσιν τῆς Ρωμαϊκῆς Ἐκκλησίας ἀπέναντι τῆς «γενετήσιου πολιτικῆς» τῆς Γερμανίας τὴν ὅποιαν αὕτη ἐφαρμόζει διὰ τοῦ γνωστοῦ περὶ τῆς ἀναγκαστικῆς στείρωσεως νόμου, ἔγραψεν ὅτι ἡ Ρωμαϊκὴ Ἐκκλησία κατὰ τοὺς τελευταίους τρεῖς αἰῶνας εἰς τινὰς περιπτώσεις σιωπηλῶς ἐπὶνῶρθεσε τὰς προτέρας τῆς ἀντιλήψεις ἀπέναντι ἀνακαλύψεων, εἰς τὰς ὁποίας συνέβαλον καὶ καθολικοὶ ἐπιστήμονες, πρὸ τῆς ἐγκυκλίου δὲ τῆς κατακρινούσης τὴν τεχνικὴν στείρωσιν ὑπῆρξον οἱ ἐκ τοῦ λατινικοῦ στρατοπέδου θεωρησάντες αὐτὴν θρησκευτικῶς ἀποδεκτὴν. Ἐὰν δὲ μετὰ τὴν ἐν λόγῳ ἐγκύκλιον οἱ καθολικοὶ ἐκβῖνοι ἀναγκαστικῶς κατεσιγάσθησαν, τοῦτο οὐδαμῶς ἀποδεικνύει ὅτι τὸ ἐν λόγῳ ζήτημα δὲν εἶνε ἀκόμη ἀνοικτὸν διὰ τὴν Ἐκκλησίαν «διὰ τὴν Γερμανίαν—ἐπιλέγει τὸ φύλλον—τοῦτο ἐλύθη ὑπὸ νόμου, ὅστις δέον νὰ τηρῆται καὶ κατ' αὐτὸ τὸ κογκροδᾶτον ὑπὸ παντὸς γερμανοῦ καθολικοῦ». Τὸ ὄργανον τοῦ Βατικανοῦ «Osservatore Roumano» χαρακτιρίζει ὡς ἀπάτην τὸν δισχυρισμὸν τοῦτον τοῦ γερμανικοῦ φύλλου. Τὸ ζήτημα—λέγει—τῆς στείρωσεως δὲν εἶνε δογματικὸν ἢ ἐπιστημονικόν, ἀλλ' ἀνήκει εἰς τὴν ἠθικὴν σφαῖραν, αἱ δὲ χριστιανικαὶ καὶ ἠθικαὶ ἀρχαὶ παραμένον ἀμετάβλητοι καὶ ἀμετακίνητοι οὐχὶ μόνον κατὰ τοὺς τελευταίους τρεῖς αἰῶνας, ἀλλὰ ἐπὶ δύο χιλιετηρίδας, ὡς θεμελιούμεναι ἐπὶ φυσικοῦ καὶ θαίου νόμου. «Καὶ προκαλοῦμεν τὸν «W. Beobachter» νὰ κατονομάσῃ μίαν ἐντολήν, ἓνα γνώμονα, μίαν παράγραφον τῶν αἰωνίων τούτων νόμων, περὶ τῶν ὁποίων ἡ Ἐκκλησία σιωπηλῶς νὰ διώρθωνε τὰς προτέρας τῆς ἀντιλήψεις . . ».

ΑΓΓΑΙΚΑΝΙΣΜΟΣ

Ἀπὸ τοῦ 1910 ὁ ἐτήσιος ἀριθμὸς τῶν ὑπὸ τῆς Βρεττανικῆς καὶ Ξένης Ἀγιογραφικῆς Ἐταιρείας διατυθεμένων ἀνὰ τὸν κόσμον ἀντιτύπων τῆς Ἀγ. Γραφῆς ἀνῆλθεν ἀπὸ 6 ἑκατομ. εἰς 10 ἑκατομ., αἱ δὲ γλώσσαι εἰς 23 ἢ Γραφὴ μετεφράσθη ἠυξήθη ἀπὸ 421 εἰς 692. Κατὰ μόνον τὸ λῆξαν ἔτος προσετέθησαν ἄλλα 14 γλώσσαι· ἐν- νένα ἀφρικανικαί, τρεῖς τῆς Ὀκθανίας καὶ δύο ἀσιατικαί. Κατὰ τὸ αὐτὸ ἔτος ἡ Ἐταιρεία ἐκυκλοφόρησεν ἐν ὄλῳ 10.970.609 ἀντίτυπα τῆς Βιβλου, ἧτοι κατὰ 37,406 πλεῖ-

ονα των του προπαρελθόντος έτους, παρά τας έν τισι χώραις κρατούσας δυσμενείς συνθήκας, ιδίως δ' έν Ρωσία και όπου άλλαχου δερά ό κομμουνισμός, όστις υποβάλλει τούς πράκτορας της 'Εταιρείας ού μόνον εις σαρκασμούς, αλλά και εις διωγμόν.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΑΡΜΕΝΙΩΝ

Πρός έορτασμόν της ιε' εκατονταετηρίδος της υπό του άγ. Μεσρόπ εις την άρμενικήν μεταφράσεως των 'Αγ. Γραφών, τή παρακλήσει του άρμενίου Πατριάρχου 'Ιεροσολύμων τό παρά τή 'Αρχιεπισκόπω Καντεροβούρας Συμβούλιον των έξωτεριών υποθέσεων έμερίμνησε περί τελέσεως άρμενικής λειτουργίας έν τή λονδιείω ναφ του άγ. Μιχαήλ υπό άρμενίου ιερέως και άρμενικού χορού. Αύθιμερόν έτελέσθη και άγγλικανική τελετή, καθ' ήν ειπε τον κατάλληλον λόγον ό παρεπιδημών έν Λονδίω άγγλος έπίσκοπος 'Ιεροσολύμων.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΑΒΥΣΣΙΝΙΑΣ

Τή 27 Σεπτεμβρίου—κατά τό αίθιοπικόν ήμερολόγιον—έορτάζεται έν Αίθιοπία ή έορτή του Σταυρού, ή μεγίστη των θρησκευτικών έορτών των αίθιοπων, τασσομένη εις την 17 του Μεσχεσέμ, πρώτου μηνός του άβυσσινιακού έτους, πανηγυριζόμενη δέ διά μεγάλης λαμπηφορίας, πυρών, ιδιούτων χορών, όσμάτων και τυμπανοκρουσιών. Τό ένεστώ; έτος παρά τοις αίθιοπιν αριθμείται ώς 1928.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΔΙΑΜΑΡΤΥΡΟΜΕΝΩΝ

Καθ' ό αναγράφει ό «Christian World», ή σοβούσα κρίσις της έν Γερμανία 'Εκκλησίας όξύνθη εις τό επακρον συνεπεία της άρνήσεως της περί τά τέλη του παρελθόντος Σεπτεμβρίου έν Steglitz συνελθούσης συνόδου της όμολογιακής 'Εκκλησίας της Πρωσίας να καταποτη ή υπό των άπειλών του έπί των εκκλησιαστικών ύπουργού, όστις ειχε προειδοποιήσει ότι πάσα της Συνόδου άπόφασις, ήτις δέν θά ήτο της άρεσκείας των κρατούντων, θά ειχε δυσμενεστάτας συνεπείας. 'Η Σύνοδος ήρηθή να ύποταχθή εις την τρομοκρατίαν, προέβη δ' εις άποφάσεις μετά έμπεριστατωμένας διασκέψεις. 'Ο προμνημονευθείς ύπουργός προέβη άμέσως εις την δημοσίευσιν νόμου, δι' ού κείται έξουσίαν έπί της 'Εκκλησίας κυριολεκτικώς δικτατορικήν, ύπερτεροῦσαν και αύτην την έπί των καθολικών έξουσίαν του Πάπα.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΑΜΕΡΙΚΗΣ

'Εκ Detroit της Β. Αμερικής άγγέλλεται ότι ό γνωστός ιεροκήρυξ πατήρ Καχλήν έδήλωσε πρό τινος ότι θά ίδρύσθι σχολήν, έν ή ή νεολαία θά διδάσκηται να μισή τον κομμουνισμόν, έξέφρασε δέ την πεποιθήσιν ότι αύτη θά άποτελέσθι τον άρχογονιαίον λίθον κατά του «έρυθρου κινδύνου».

ΙΟΥΔΑΙΣΜΟΣ

'Εν τή τελευταία συνεδρία της νέας σιωνιστικής όργανώσεως άπεφασίσθη να σχηματισθ ή «εβραϊκή λεγεών» ως διεθνής στρατός μέλλων να άντεπεξέλθι κατά των έναντίον των εβραίων διωγμών.

ΝΕΑ ΒΙΒΛΙΑ

Πολυκάριου Συνοδινού Μητροπολίτου Μεσσηνίας, 'Η χριστιανική θρησκεία και ή πατρις. 'Αθήναι, τύποις «Φοίνικος», 1935.

Βασιλείου Μ. Βέλλα, Καθηγητού έν τή Πανεπιστημίω 'Αθηνών, Θρησκευτικά προσωπικότητες της Παλαιάς Διαθήκης. Τεύχος Γ': Οί προφήται Μιχαίας, Σοφονίας, Ναούμ, 'Αββακούμ. 'Αθήναι, τύποις Π. Δ. Κυριακού, 1935.

Ιωάννου 'Αγγ. Παπαϊωάννου, 'Η άνατροφή των τέκνων. 'Αθήναι, τύποις «Τά Χρονικά», 1935.

Γερωνόμου Κ. Περισιτιάνη (έν συνεργασία μετά του Καθηγουμένου Κυρίλλου Γεωργιάδου), 'Η ιερά μονή Χρυσορρογιατίσσης. Πάρος 1935.

«Αναμόρφωσις».—'Από των άρχών του 'Οκτωβρίου ήρξαστο έκδιδομένη υπό τον τίτλον τουτάν νέα θρησκευτική έβδομαδιαία έφημερίς, όργανον του όμώνυμου θρησκευτικοκοινωνικού συλλόγου Κοκκινιάς. 'Η «'Εκκλησία» εύχεται πλουσίαν την εθαγγελικην αύτης καρποφορίαν.

Δημητρίου Π. Πασάλη, Καισάρως Λαπόντες (1714—

1784). [Έκ της «Θεολογίας»]. 'Αθήναι, τύποις «Φοίνικος», 1935.

Γω. Φραγκούλα, 'Η έπισκοπή Σκιαθου διά μέσου των αιώνων. ('Ανατύπωσις έκ της 'Επετηρίδος της 'Εταιρείας των Βυζ. Σπουδών). 'Αθήναι, τύποις «'Εστίας», 1935.

Καταστατικόν του έν 'Αθήναις συλλόγου «'Ανάπλασις». 'Αθήναι, τύποις Π. Δ. Κυριακού, 1935.

Παρακαλοῦνται θερμώς οι καθυστεροῦντες την προς την «'Εκκλησίαν» συνδρομήν των όπως διαβιβάσωσιν αυτην στον τό δυνατον ταχύτερον.

Ι. ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΚΕΡΚΥΡΑΣ ΚΑΙ ΠΑΞΩΝ

'Επισκοπικόν Δικαστήριον

Κ λ η σ ι ς

'Ενεργούντες ένορκον άνάκρισιν, συνεπεία των ύπ' αριθ. 1847 και 1854 διαταγών της ιεράς μητροπόλεως Κερκύρας και Παξών, κατά του έπί μοιχεία και άνηκουστω διαγωγής κατηγορουμένου ιερέως Χρυσοστόμου (Ζαφειρίου) Μάση, έφημερίου χωρίου Περιβολίου, Κερκύρας, ήδη δε άγνώστου διαμονής, καλούμεν τουτον, όπως προσέλθι ένώπιον ήμων εις τά γραφεία της ιεράς Μητροπόλεως ταύτης τή 18 Νοεμβρίου έ. έ. και ώρα 11 π. μ. ίνα άπολογηθ ή έπί της κατηγορίας ταύτης.

'Εν Κερκύρα τή 21 'Οκτωβρίου 1935.

'Ο ενεργών την άνάκρισιν
'Αρχιμ. Δωρόθεος Βασιλάς

— Π Α Ρ Α Ρ Τ Η Μ Α —

ΠΡΟΚΗΡΥΞΕΙΣ ΕΚΛΟΓΗΣ ΙΕΡΕΩΝ

'Αρχιεπισκοπή 'Αθηνών

'Αριθμ. Πρωτ. 4672

Προκειμένου να προκηρῦξομεν εκλογήν τακτικῶν εφημερίων των ι ναων 1) άγιών 'Αναργύρων (Ψυρρή), 2) άγίας Τριάδος (Βύρωνος), 3) άγιών 'Αποστόλων (Βαρνάβα), 4) άγίου Δημητρου (Μάτ. Καπανδριτίου), 5) άγίου Δημητρίου (Κεραιτάς), 6) άγίας Παρασκευής (Λαυρίου), 7) Ζωοδόχου Πηγής (Μελισσιών—'Αμαρουσίον), 8) Κοιμήσεως της Θεοτόκου (Βούλας), και 9) Κοιμήσεως της Θεοτόκου ('Ηλιουπόλεως), ως και ενός τακτικού διακόνου του έν Κορωπιω Ι. ναου της 'Αναλήψεως του Κυρίου, καλούμεν τους βουλομένους να εκλεγώσιν, όπως υποβάλλωσιν ήμιν μέχρι τέλους Νοεμβρίου έ. έ. τά υπό του κωδικ. νόμου 5439 απαιτούμενα άποδεικτικά προσόντων κλπ. προς άνακήρῦξιν αυτών ως ύποψηφίων. 'Εν 'Αθήναις τή 31η 'Οκτωβρίου 1935. † 'Ο 'Αθηνών Χρυσόστομος.

'Ι. Μητροπολις Ναυπакτιας και Εθρυτανίας.

*'Εχοντας ύπ' όψει τας σχετικας διατάξεις του νόμου 5439 περί ένοριακων ναων και εφημεριων, καλούμεν τους έχοντας τά νόμιμα και κανονικά προσόντα να καταλάβωσι την κενήν θέσιν τακτικού εφημερίου του έν Σταύλοις Εϋρυτανων Ιερού ναου «άγιος Νικόλαος» όπως εντός μηνός από σήμερα υποβάλλωσιν ήμιν τά υπό του νόμου όριζόμενα πιστοποιητικά ίνα άνακηρυχθώσιν ύποψηφιοι εφημεριοι. 'Εν Ναυπάκτω τή 20 'Οκτωβρίου 1935. 'Ο Τοποτηρητής της Μητροπόλεως Οίκον. Χαράλ. Λελαούδας.

“ΕΚΚΛΗΣΙΑ,,

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Διευθύνουσα 'Επιτροπεία:

† 'Ο 'Αθηνών ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ

† Ο Τρίκκης και Σαγών ΠΟΛΥΚΑΡΙΟΣ

† 'Ο 'Αλεξανδρουπόλεως ΙΩΑΚΕΙΜ

Τύποις «Φοίνικος», 'Αθήναι, όδός Λεωνάντου 4